

PREDSTAVITEV HOSPICA SV. KRIŠTOFA V LONDONU

Klavdija Vratanar

V zadnjih 30 letih se po zahodni Evropi in drugod po svetu pojavljajo hospici za umirajoče bolnike. Ideja hospica je zelo stara. V času križarskih vojn, pa tudi že veliko prej, so bila to gostišča, zavetišča na romarskih poteh, kjer so se lahko ustavili vsi romarji. Tam so našli zatočišče tudi bolni in umirajoči.

Ideja hospica je spet oživila v Angliji konec prejšnjega stoletja. Gibanje za hospice pa je najbolj oživelo in se začelo širiti po svetu z ustanovitvijo hospica Sv. Krištofa v Londonu.

Za hospice veljajo 4 osnovna pravila:

- 1) V njih se trudijo za dobro protibolečinsko terapijo, ne da bi bila pri tem motena bolnikova zavest.
- 2) Bolnikom ne podaljšujejo življenja za vsako ceno – delajo samo to, kar je bolniku v korist, kar mu izboljšuje kvaliteto življenja.
- 3) Omogočajo in podpirajo prisotnost svojcev in prijateljev, nudijo pomoč tudi njim, in to ne samo v času bolezni, ampak jih spremljajo tudi v času žalovanja.
- 4) Kdor pride v hospic, ve, da tu ne opravljajo evtanazije.

V hospicu velja načelo: Dodajati življenje dnevom, ne dneve življenju. K dvigu kakovosti življenja pripomorejo tudi mnogi prostovoljci, ki prihajajo v hospic in poskušajo vsak na svoj način bolnikom življenje olepšati.

V zadnjih letih si v okviru hospica prizadevajo predvsem za spremljanje umirajočih in njihovih družin na domu. Sama hiša hospica torej ni bistvena, važna je ideja hospica, kako resnično dodajati življenje dnevom. Sam hospic je lahko družini in bolniku na razpolago za nekaj dni, da se uvede vrsta terapije in vse, kar je potrebno. Glavno se odvija doma, v krogu družine, vendar pa vselej obstaja možnost, da bolnik ali svojci ob vsakem trenutku pokličejo v hospic, se posvetujejo in, če je potrebno, pride nekdo iz hospica k bolniku domov.

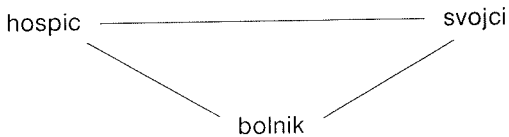
Hospic Sv. Krištofa v Londonu

Posredovati želim nekaj vtisov iz tega hospica, ki sem ga imela priložnost obiskati.

Idejo za hospic Sv. Krištofa v Londonu je dal David Tasma, doma iz Varšave, ki se je zdravil zaradi karcinoma rektuma v eni od londonskih

bolnišnic. V tej bolnišnici je delala kot medicinska sestra Cicely Saunders (pozneje je postala zdravnica); njej je Tasma zapustil 500 funtov, z željo po zgraditvi hospica. Priprave zanj so dozorevale 17 let.

Hospic je bil zgrajen in odprt leta 1967. Ustanoviteljica dr. Cicely Saunders je začela z novim načinom dela z umirajočimi. Danes nudi hospic najkvalitetnejšo zdravstvenonegovalno oskrbo, katere cilj je doseči čim boljše kvaliteto življenja za bolnike z neozdravljivimi boleznimi (rak, AIDS, živčno-mišična obolenja idr.). Hospic ni le medicinska ustanova za umirajoče, ampak dom, ki nudi uravnoteženo zdravstveno-socialno oskrbo, tako umirajočemu kot tudi njegovi družini. To je temeljni cilj hospica, ki kaže razliko med njim in bolnico.

Struktura delovanja hospica

V hospicu so:

- 3 bolniški oddelki z 62 posteljami,
- dnevni center + fizioterapija + socialno varstvo,
- servis nege na domu,
- servis nudenja pomoči v procesu žalovanja,
- prostovoljna (volonterska) dejavnost,
- oddelek za nego starostnikov (dom za upokojence),
- študijski center,
- informacijski center,
- vrtec,
- kapela,
- trgovina.

Posebnost zdravstvene nege v hospicu je individualna obravnava umirajočega in družine v okviru multidisciplinarnega tima. Tega sestavljajo:

- zdravniki,
- medicinske sestre,
- fizioterapevti,

- delovni terapevti,
- socialni delavci,
- prostovoljci,
- duhovniki,
- domač splošen zdravnik,
- patronažna služba in ostalo osebje, ki se po potrebi vključuje v tim.

Razlogi za sprejem umirajočih so medicinski, socialni in čustveno-psihični. Zdravstveno negovalna oskrba se ponavadi prične v Sv. Krištofu, nadaljuje v podobnih hospicih, bolnicah ali na domu.

Cilj zdravstvene nege v hospicu je doseči najvišjo možno kvaliteto življenja umirajočega ter dati pomoč in oporo družini tako v času bolezni kot tudi pozneje po smrti.

Servis nege na domu deluje v nenehni povezanosti s patronažno službo in primarnim zdravstvenim varstvom. Delo zdravstvenega tima na domu je zagotovitev zdravstvene nege, pomoči in svetovanja štiriindvajset ur dnevno, sedem dni tedensko.

Hospic je učna baza za druge zdravstvene ustanove in hospice ter za druge oblike zdravstvenosocialne pomoči.

Posamezne službe v Sv. Krištofu:

Socialna služba

nudi pomoč umirajočemu in družini pri iskanju svetlih trenutkov v življenju in poti novega načina življenja.

Delovna terapija, dnevni center

skuša preprečiti pogrezanje umirajočega v psihopatološka stanja, zmanjšati notranjo napetost, strah.

Fizioterapija

se opravlja kot oblika premagovanja strahu v sebi, v krepitvi človekovega telesa in psihe.

Delo prostovoljcev

Ti povečujejo kvaliteto zdravstvene nege umirajočega s tem, da pomagajo zdravstvenemu osebju.

Zdravstvena nega

Delo ne temelji le na fizični pomoči, ampak predvsem na psihični podpori in zdravstvenovzgojnem momentu.

Informacijski center hospica

je koordinator vseh informacij, ki se stekajo z vseh koncev sveta in zajemajo organizacijo hospicev, delo v njih idr. Je srce hospica, ki oddaja in sprejema informacije, pobude, načrte glede dela v hospicih.

Kapela

Tako razgibana ustanova, kot je hospic Sv. Krištofa, ima tudi svoj otoček miru, tišine, ki je namenjen ne le umirajočim in njihovim svojcem, ampak tudi zdravstvenemu osebju.

Vrtec

Ta je namenjen varstvu otrok zaposlenih v Sv. Krištofu. Je poleg hospica, tako da se lepo odraža povezava začetka in konca življenja.

Trgovine

To so nekakšni sprejemni centri, v katerih ljudje darujejo razne predmete, ki se kasneje prodajajo, izkupiček pa je namenjen izboljšanju zdravstvene nege v hospicih.

Težko je podati sliko, kaj hospic pravzaprav je. Je le ustanova ali kaj več? Srečanje z dogajanjem v hospicu mi je potrdilo spoznanje, da hospic ne pomeni le izgradnje stavbe, kamor bomo namestili umirajoče, opremo in zdravstveno osebje. Hospic pomeni drugačen način mišljenja in dela z umirajočimi. To je ustvarjanje vzdušja doma, varnosti, veselja, pripadnosti. Hospic je prizadevanje, kako ustvariti topel, človeški odnos med zdravstvenim osebjem in umirajočimi. V njem je pristona želja, pomagati drug drugemu, darovati čas, svoje bolečine, omejene možnosti, čustva za skupen blagor ne le umirajočih, ampak tudi zdravstvenih delavcev.

Naj zaključim z Gandhijevimi besedami: "Celo nemogoče stvari postanejo mogoče, treba je le, da resnično verjamemo, da so pomembne in potrebne."